

کتاب «504 واژه ضروری در جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک» تألیف دکتر سید عباس احمدی (عضو هیات علمی دانشگاه تهران) و حسن نورعلی، پاییز 1399 از سوی «نشر انتخاب» منتشر شد. این کتاب برای دانشجویان رشته جغرافیای سیاسی و رشته های نزدیک به آن نوشته شده و تلاش شده است تا با نمونه های مشابه قبلی در رشته های دیگر متفاوت باشد. در واقع این کتاب، فقط یک کتاب لغت نیست؛ بلکه منبع مناسبی است که از طریق آن مهمترین اصطلاحات و مفاهیم جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک به دو زبان انگلیسی و فارسی آموزش داده می شود. گزینش نمونه ها، مثالها و تعاریف از مهمترین و معتبرترین کتاب ها و آثار جغرافیدانان سیاسی برجسته جهان مثل مکیندر، ماهان، مویبر، گلاسز، جونز، پرسکات، تیلور، فلینت، اتوتایل، دالمبی، روتلج، رنه شورب، کاکس، ناکس، سوچا، گاتمن، هاریسون، کوهن و ... انتخاب شده اند تا با تکست جهانی جغرافیای سیاسی و زیر شاخه های آن آشنا شویم.

این کتاب علاوه بر اینکه می تواند به عنوان منبع آزمون ها و مصاحبه های ورودی دوره های کارشناسی ارشد و دکتری مورد استفاده قرار گیرد، برای دیگر علاقه مندان و دانش پژوهان نیز در درک صحیح مفاهیم و معادل یابی واژگان و اصطلاحات مفید خواهد بود. شاید بتوان یکی از دغدغه های اصلی دانشجویان، اساتید و محققان هر رشته را معادل یابی دقیق واژگان برای پی بردن به بطن متون تخصصی برای ترجمه صحیح دانست، از این رو ما در این کتاب سعی کرده ایم واژه های مورد اختلاف را در متون سیاسی معادل سازی کنیم. برای مثال واژه های (حکومت / دولت)، (سرزمین / قلمرو)، (قلمروسازی / سرزمین گزایی)، (جهانی شدن / جهانی سازی)، (قیمومت / امانتداری) و ... همواره در میان اساتید و متخصصان جغرافیای سیاسی و علوم سیاسی مورد اختلاف بوده است. ما به فرهنگ لغت ها، دایره المعارف ها، اسناد تاریخی و تعاریف معتبر از جغرافیدانان سیاسی جهان و ایران مراجعه کرده ایم تا بتوانیم به یک معنی واحد برای واژه های مورد اختلاف برسیم. برای نمونه واژه های قیمتومت و امانتداری در میان متخصصان علوم سیاسی و جغرافیای سیاسی مورد اختلاف است، ما برای حل این موضوع به متن انگلیسی میثاق جامعه ملل در سال 1919 و منشور ملل متحد در سال 1945 رجوع کردیم و دریافتیم که "mandate" معادل واژه فارسی "قیمومت یا سرپرستی" است که در متن میثاق جامعه ملل از آن استفاده شد، این واژه در سال 1945 در متن منشور سازمان ملل جای خود را به "trusteeship" داد که معادل واژه امانتداری است و سرزمین های تحت امانت یا امانتی در این منشور: "trust" نامیده شدند.

این کتاب 42 فصل دارد و هر فصل از 12 لغت تشکیل شده است که به موضوع مجزایی اختصاص دارد. این فصل ها عبارت اند از: 1- جغرافیا 2- مبانی جغرافیای سیاسی 3- مفاهیم کلیدی در جغرافیای سیاسی 4- مبانی ژئوپلیتیک 5- مفاهیم کلیدی در ژئوپلیتیک 6- و 7- و 8- ژئواستراتژی 9- ژئوپلیتیک دگرگونی 10- و 11- و 12- جغرافیای سیاسی مرز 13- و 14- سازماندهی سیاسی فضا 15- تقسیمات کشوری 16- اکولوژی سیاسی 17- و 18- جغرافیای سیاسی اقلیت 19- و 20- و 21- حکومت و دولت 22- حکمرانی 23- و 24- و 25- ژئواکونومی 26- توسعه 27- سیاست خارجی 28- جغرافیای سیاسی شهر 29- جغرافیای سیاسی بنادر 30- و 31- جغرافیای انتخاباتی 32- ژئوپاسیفیک 33- ناسیونالیسم 34- ژئوپلیتیک پست مدرن 35- جغرافیای سیاسی دریا 36- حقوق بین الملل دریا 37- و 38- کشور 39- و 40- نظریه ها 41- و 42- دیگر مفاهیم مرتبط با جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک.

